

ἄνοιγμα Βρύσ. Δάσωσε τὸ σιτάρι Σίφν. Ἐδάσωσε τὸ γέννημα καλὰ Σαγκρ. Μ' δάσουσι τοῦ καλαμπόκ' ἀπ' τοῦ βίλιουρα (βίλιουρας = Ἀνδροπύγων ὁ Ἰσχυαίος, εἶδος ἀγρίου δημητριακοῦ) Ἀχυρ. Δάσωσε ἡ μουριά Βρύσ. Ἡδασώσαν οἱ φασουλῖες - οἱ λεμονιές - οἱ πατατιές Ἀνδρ. Τὰ τριχόχορτα ἠδασώσανε 'ς τὸ γιοφύρι (τριχόχορτα = τὸ φυτὸν Ἀδιδαντον) αὐτόθ. Δάσωσε ἡ τριανταφυλλιά Λεξ. Δημητρ. || Ἄσμ.

Σάμ πού 'ν' ὁ πεῦκος φουντωτός τῷ ὁ πρῖνος δασωμένος, ἔτσ' εἶν' ἡ νύφη-τῷ ὁ γαμβρός ἀπὲ μεάλογ γένος Πισπιλ. β) Πυκνῶς ἐκφύομαι, ἐπὶ τριχῶν κ.τ.δ. Σίφν. κ.ά.: Ἄσμ.

Πᾶρε με, νά 'χης συντροφιά, | πὺν μειάζομε 'ς τὴν ὁμορφιά καὶ μουνστάκια δασωμένα, | καμαρώνει σὰν κ' ἐμένα Σίφν. γ) Μεταφ. ἐπὶ ἀνδρογύνου, αὐξάνομαι εἰς ἀριθμόν, ἀποκτῶ πολυμελῆ οἰκογένειαν Ν. Πολίτ., Ἐκλογ., 181 — Λεξ. Δημητρ. || Ἄσμ.

Ἐβάλαμε τὸ βάτο, τὸ ριζιμὸ δειντό, σὰ βάτος νά δασώση ἡ νύφη κι ὁ γαμπρός Ν. Πολίτ., ἐνθ' ἄν.

β) Μεταβιβαστ., ἐνεργῶ οὕτως, ὥστε νά φυτρώσῃ δάσος ἢ ἄλλη πυκνὴ βλάστησις δίκην δάσους Ἀθῆν. Στερελλ. (Ἀχυρ.) κ.ά.: Δασώσανε τὸ Λυκαβηττὸ Ἀθῆν. Τὸ βουνὸ δασώθηκε ἀπὸ τοὺς προσκόπους αὐτόθ. Ἰγὼ δὲν τοῦ δασώοντος τοῦ χουράφι μ' μὴ πουργάργια! Ἀχυρ. Τ'νι δάσουσις τ' χουραφούλα, δάσκαλι! αὐτόθ.

**δασωτός** ἐπίθ. Χίος (Ἐγρηγόρ.) — Λεξ. Βάιγ. Πρω. Δημητρ. δασουτέ Τσακων. (Μέλαν. Πραστ. Τυρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. δασώνω. Τὸ ἐπίθ. δασωτός καὶ εἰς Βλαχ.

1) Ἐπὶ τόπων, ὁ δασώδης Τσακων. — Λεξ. Βάιγ. Πρω. Δημητρ.: Δασουτέ θίνα (= δασωμένο βουνὸ) Τσακων. (Μέλαν.) Ἐκί ἓνα μέρη δασουτέ ὅπᾳ τὸ ζῆτσι (ἦτο ἓνα μέρος δασωμένον ἐκεῖ εἰς τὸ ρυάκι) αὐτόθ. Δασουτέ ὁ τόπος, πολὺ πυκνὸ (= πυκνός, ἐνν. εἰς βλάστησιν) αὐτόθ. Ἐπεράκαμε ἀπὸ νία γάδα δασουτὰ (ἐπεράσαμε ἀπὸ ἓνα φαράγγι δασωμένον) αὐτόθ. 2) Ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων πυκνὸν φύλλωμα Χίος (Ἐγρηγόρ.): Ἄσμ.

Σὰν πού 'ν' ὁ πρῖνος δασωτός κι ὁ πεῦκος φουντωμένος, ἔτσ' εἶναι ἡ νύφη κι ὁ γαμπρός ἀπὸ μεγάλο γένος.

**δατός** ἐπίθ. ἀμάρτ. δατέ Τσακων.

Ἐκ τοῦ ρ. δαίσοιτο ἔνι, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ ἀρχ. δαίω (βλ. Μ. Δέφνερ, Λεξ. εἰς λ. δαίω).

Ὁ κεκαυμένος: Ἐκί δατέ ὁ ἄντε (ἦτο καμμένος τὸ ψωμί). Ν' ἐρέκαϊ δατὰ τάσ' τὸν κάλυε (τὴν εὐρον καμμένην μέσα εἰς τὴν καλύβην). Ἐκί δατὰ ὅα (ἦτο καμμένη ὅλη). Τὸ δατέ νά ἦ φάρε ἐκιοῦ (τὸ καμένο νά τὸ φᾶς ἐσύ).

**δανκάκι** τό, ἀμάρτ. λανκάτσι Μεγίστ.

Ἵποκορ. τοῦ οὐσ. δανκί.

Τὸ μικρὸν δανκί, τὸ ὅπ. βλ.

**δανκί** τό, δανκί Πόντ. (Ἀμισ. Κοτύωρ. Χαλδ.) δαντῖν Κύπρ. δανκί Ἀθῆν. Εὐβ. (Ἀκρ. Στρόπον. Ψαχν.) Θήρ. Πελοπν. (Καλάμ.) Ρόδ. Σάμ. Σύμ. — Π. Γεννάδ., Γεωργ. γλῶσσ., 20 Μ. Φιλῆντ. Γλωσσογν. 3, 20 — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. Βλαστ. 280, 475 Πρω. Δημητρ. δαντσί Κύπρ. Μέγαρ. λανκί Λυκ. (Λιβύσσ.) λανκί Στερελλ. (Λοκρ.) Σύμ. — Λεξ. Βάιγ. Κορ. Βυζ. Βλαστ., 475 λανσί Μεγίστ.

βαντσίν Κύπρ. βαντζίβν Κύπρ. βαντθὶ Κύπρ. πανκί Κύπρ.

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. δανκίβν, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ Ἀρχ. δανκίον, ὑποκορ. τοῦ ἀρχ. οὐσ. δανκός. Ἡ λ. καὶ εἰς Βλάχ. καὶ Σομ. Ὁ τύπ. λανκί καὶ εἰς Σομ.

1) Τὸ φυτὸν Δαῦκος τὸ καρωτὸν (Daucus carota) τῆς οἰκογ. τῶν Σκιαδοφόρων (Umbelliferae), ὁ σταφυλῖνος τοῦ Διοσκορ. (3,59), τὸ κοινῶς καρῶτο ἐνθ' ἄν.: Μείς τὰ τρωμί οὐμὰ τὰ δανκιά, ἀλλὰ οὐτὶ 'ς τὰ φασούλια βαίνουμι οὐτὶ τὰ μαγειρεύουμι Εὐβ. (Ἀκρ.) Μὲ τὰ δανκιά εἶν' καλὴ ἡ φασουλάδα Εὐβ. (Ψαχν.) Κεῖν' τὰ παιδιὰ τοῦ καφο-Γιάνν', νηστ'κά, γδυτά, σὰ δανκιά! αὐτόθ. || Ἄσμ.

Συναλήβγετ' ὁ Χριστὸς | συναλήβγομαι τσ' ἐγὼ τσ' ἄς τὰ δώκω νά πνιῶ | τσαί 'ς τῇμ βόλῃ ν-νά βρεθῶ, νά 'βγουν τὰ μελέκουπια | νά σφυρίξῃ κόλος μου σάρ ρεπάνι, σάλ λανσί | σὰν τοῦ κόλου μου τὸ 'φτι

(λέγεται ὑπὸ παίδων κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναλήψεως, κατὰ τὴν ὁποίαν γίνεται κατ' ἐθιμον ἐναρξίς τῶν θαλασσίων λουτρῶν) Μεγίστ. Συνών. καβούτσι, καρῶτο, κασοῦρι, παστινάκα, σταφυλίνακας, σταφυλίνοσ, σταφυλίόνι, σταφυλῶνα.

2) Ὑπὸ τὸν τύπ. ἄγριο δανκί, τὸ φυτὸν Δαῦκος ὁ μέγιστος (Daucus maximus) τῆς οἰκογ. ὁμοίως τῶν Σκιαδοφόρων (Umbelliferae) Ρόδ. 3) Ὑπὸ τὸν τύπ. τῆς γκαμήλας τὸ δαντσί, εἶδος παιδιᾶς Μέγαρ.

**δανκιά** ἡ, δαντσεά Μέγαρ. δανκιά Χελδρ. - Μηλιαρ., Δημ. ὄνομ. φυτ., 140.

Ἐκ τοῦ οὐσ. δανκός διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ἄ. Πβ. τὸ παρὰ Μητροφάν., Ἰατροσόφ., 85 δανκία «τὰ φύλλα τῆς σταφυλῖνος, ἡ ὁποία λέγεται δανκία». (Πβ. καὶ ἀγριοδανκιά).

Ὁ κόνδυλος μετὰ τῶν φύλλων τοῦ Δαύκου τοῦ καρωτοῦ.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Τανκίς οἱ, καὶ ὡς τοπων. Νίσυρ.

**δαῦκος** ὁ, Λεξ. Περίδ. Δημητρ. λαῦκους Θράκ. (Αἰν.) Στερελλ. (Λοκρ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. δανκός.

Δανκί, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.

**δαύλα** ἡ, Ἡπ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Λεῦκτρ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. δανλί μεγεθ.

1) Δαυλός, ξύλον ἀνημμένον κατὰ τὸ ἐν ἄκρον αὐτοῦ Ἡπ. Πελοπν. (Λεῦκτρ. Μάν.): Δαύλα ἀναμμένη Ἡπ. Ἐβγα, γραῖα, μὲ μία δαύλα φωτιά καὶ μὲ μία χερέα στάχτη Μάν. Τὰ τσνηγᾶνε τὰ τσαδόλια μὲ μία δαύλα φωτιά (τσαδόλια = καλικάντζαροι) Λεῦκτρ. || Ἄσμ.

Σβήν' ἡ δαύλα 'ς τὸ νερό | σβήν' ἡ ἄφτρα 'ς τὸ λαιμὸ (ἐπιδ. κατὰ τῆς ἄφθας, δηλ. τῆς στοματίτιδος) Μάν.

2) Μεταφ., ἐπὶ γυναικός, ἡ δυστυχής, ἡ καημένη Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ἐπέθανε ὁ 'ρημος κ' ἤφηκε δὰ παιδιὰ δ' ἀνέθρεφτα καὶ πῶς θὰ τ' ἀναθρέψῃ ἡ δαύλα ἡ γυναικα δου; Συνών. δόλεια, κακοκομοίρα.

**δανυλάδα** ἡ, ἐνιαχ. 'αυλά Κάμπ. Κάσ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. δανλός καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άδα. Ὁ τύπ. 'αυλά ἐκ τοῦ ἀμάρτ. 'αυλάα ἀποβληθέντων τῶν δ - δ.

Ἡ νόσος τῶν σιτηρῶν ἀνθραξ. Συνών. βλ. εἰς τὴν λ. δανλίτης.

